ŞED TUSPATRU ÎN PATUL LARG de scînduri acoperit cu un pled de lână fumurie. Deasupra lor, pe o policioară bătută în perete, dar sus, aşa ca să nu o ajungă în cazul cînd s-ar scula în picioare, arde închis gazorniţa, cu fitilul tras înăuntru, sub căciula de alamă coclită. Alături, o icoană de lemn a Maicii Preciste parcă veghează asupra lor, cu sticluţa de agheazmă spânzurată de cui şi mănunchiul de busuioc aninat în creştet.

Sunt singuri: trei fetiţe la rând, cea mai mare să tot aibă şase ani, şi un băieţel, prâsnea, ceva mai săltat peste un an şi jumătate. Fetele jur-împrejur stau greceşte, iar în mijlocul lor Nicuşor cel mititel, drăcos şi neastâmpărat, cu capul în toate părţile ca un capântortură. Şi e o larmă şi un haz şi gură de-ţi iau urechile. Trebuie să-l mintă şi să-l împace pe mititel pînă vine mama.

Au început jocurile cu „ocol-ocol, aicea şade iepurele". Piciul întinde poznaş palma la surioara cea mai mare şi rabdă niţel pînă i se face de două ori ocolul, apoi, pridìdit de gâdilătură, îşi trage repede mânuţa, dând pe spate capul cu cârlionţi plăviţi şi cu gura gâlgâind de râs... Şi râzi pe urmă toţi cu lacrimi, ca de cine ştie ce poznă! Apoi se opresc, răsuflînd adînc, ca s-o ia de la capăt. Dar li s-a urît cu asta şi trebuie să intre cu toţii în joc: trec la „cirip, cirip... gara-gara". Îşi aşază toţi mânuţele unele sub altele, ciupind cu degetele celei de deasupra dosul mînei de dedesubt, întîi mînuţa celei mari, apoi a mezinei, pe urmă a celei mici, şi iar o mînă a celei mari, de care se atîrnă a mezinei, şi peste cealaltă mînuţa a celei de-a treia, înfigîndu-şi toţi bine unghiile în piele să nu le scape... Deasupra de tot, Nicuşor îşi aşază mînuţele lui zglobii, chiar ca două păsărele; s-a făcut un ciorchine ce se leagănă în sus şi în jos „cirip... cirip"... apoi deodată clădăria se strică şi-ntr-o învălmăşeală nebună mîinile se bat între ele, pe cînd copiii ţipă cît îi ţine gura: „Găra, găra, găra", chiar parcă ar fi dat uliul într-un stol de vrăbii gureşe. Aşezarea şi potriveala mîinilor însă se face greu. Ionica începe „găra" înainte de vreme, aşa că se lasă de jocul acesta şi încep „barbă barbarie, gură gurărie", unde plodul cel răsfăţat are rolul de seamă. El aşteaptă cuminte, numai ochii îi sticlesc a rîs, pînă ce jocul ajunge la „hît de mutuluc". Aici, cînd să-l scuture de smocul bîrligat din frunte, el dă să scape răsucind capul cu iuţeală într-o parte şi în alta şi iar pornesc toţi să leşine de rîs. Mezinei, care numai se uită, i-a venit în minte: „Adam, Eva, moş Avram, Iţic, Pitic, facem ham", şi cu asta chilomanul a mai crescut. Copilaşul aşteaptă pînă unde vine să-i vîre degetul în gură, şi-atunci, haţ, dă să-l prinză. Fetiţa, mai în glumă, mai speriată, se trage repede îndărăt şi izbeşte cu cotul pe cea mică, aceasta începe să plîngă. Leliţa, cea mărişoară, o ia de-o mîngîie, o împacă şi o aşază în alt loc, către părete. Vine o clipă de răgaz şi nedumerire. Nu ştiu de unde s-o mai înceapă.

Cele două mărişoare hotărăsc să facă ca broaştele: leliţa să zică „cît a dat tat-tu pe cojoc?", iar mezina cea mică să îngîne strigînd în acelaşi timp cu ea: „un ort, un ort, un ort". Şi haide pornesc, gălăgia şi ramătul au ajuns culmea, nu se mai înţelege nimic. Cînd una strigă „cît a dat tat-tu", celelalte, podidite de rîs, leşină cu capul în mîni. Cînd ele izbutesc să îngîne „un ort", moare de rîs leliţa. Iar prîsnea, între ele, o ţine tot într-un rîs, aşa, degeaba, că ele nu pricep jocul. Fetiţele strigă mai tare, crezînd că dacă vor ţipa n-

are să le umfle rîsul aşa de lesne, dar pufnesc cît deschid gura şi prîsnea, după ele, ridică casa în slăvi.

După câteva încercări s-au încredinţat că nici jocul acesta nu merge. Atunci leliţa, vorbind repede-repede şi bătînd grozavă cu degetul în pieptul fiecăruia, zice pe „ieşi fetiţă la portiţă", cu învoiala că cine o cădea să se facă mijă. Mijă a căzut cea mare. Se duce la uşă, pune mîinile la ochi şi-şi sprijină capul în scîndurile nu tocmai bine alcătuite, prin crăpăturile cărora vine un vînt rece din tindă. Nerăbdătoare, întreabă mereu: „gata?". Ceilalţi cotrobăiesc prin toate părţile, căutînd ascunzători. Şi-i o duduială prin casă, de parcă ar veni să-i prinză Han-Tătar.

O clipă de tăcere... şi-apoi, piţigăiat, răspunde una de sub pat: „gata!" Răscoleala începe. Prîsnea sade chircit pe brînci, cu mezina la un loc, în fundul subpatului, sub o albie cu gura în jos. Cea mai mică s-a băgat în firida sobei, goală de lemne.

Ţăţica, hoaţă, ca să mai lungească jocul, se face a-i căuta cu tot dinadinsul şi a nu-i găsi, răsturnînd ţoalele şi pernele din pat, lovind doniţa, bubuind în ladă cu piciorul şi înciudîndu-se: „Unde s-o fi ascuns, Doamne!". Ajunge la sobă, vîră mîna şi apucă pe Marica; aceasta începe a smiorcăi, că de ce a găsit-o. De sub pat începe Nicuşor să-i ţie isonul, speriat de întunericul de sub copaie. Trebuie numaidecît să iasă şi mezina cu el. Ţăţica le dă la toţi apă cu bărdăcuţa înflorită cu verde, bea şi ea şi răstoarnă ce-a mai rămas în cofă.

E tîrziu, prin ochiul de geam nu se vede deloc afară, doar se aude în ţarc Joiana foindu-se de frig lîngă cluca de coceni şi purceii flămînzi guiţînd în tindă, unde i-a închis stăpîna la plecare. Acum şi lui prîsnea îi e foame şi iară prinde a scînci. Ţăţica îi dă o halcă de mămăligă şi se urcă cu ei toţi în pat, la celălalt căpătîi, spre sobă, ca să le spuie basmul cu băiatul care a băut apă dintr-o urmă de cerb şi în cerb s-a prefăcut. Frăţiorul, ostenit şi somnoros, lasă căpşorul în poala ei şi închide ochii. Şi în timp ce leliţa deapănă firul limpede al povestirii, cu mîinile-i dulci şi mîngîioase îi cată în cap, alegînd-alegînd viţişoarele răsucite cărări-cărări şi făcîndu-se din cînd în cînd a ucide ceva cu unghia degetelui mare, cu care apasă repede şi îndesat de două-trei ori în acelaşi loc. Gazorniţa pocneşte încet şi sîsîie prelung, neîncetat, însoţind glasul scăzut al băsmuitoarei, pe cînd surioarele ascultă speriate, cu ochi mari şi gură căscată, parcă acum ar auzi întîia oară povestea de atîtea ori îndrugată... „Şi numa' cum mergeau ei aşa, rătăciţi prin pădure, i s-a făcut băiatului sete! Şi iacă într-o urmă de cerb niţică apă... Băiatul, nu: să bea, da' fata nu-l lăsa şi plîngea"... Şi, cu ochii duşi, spunea înainte, lungind vorbele şi coborînd glasul la fiecare pas al poveştii.

Cînd intră mama mirosind a răcoare sănătoasă de afară şi cu iz de umezeală în scurteică, toate sar ca deşteptate din somn, uitînd de somn şi de basm şi de tot. Numai prîsnea doarme cu capul în poala ţăţicăi. Mama îl ia binişor de subţiori şi-l ridică, sărutîndu-l apăsat în creştet. „Odorul maicăi, odor!" Apoi îl pune la sîn. Prîsnea-i copil mare, cu gura aproape încheiată, dar de dragul că e băiat singur la trei fete, nu s-a îndurat să-l înţarce, ci tot îi mai dă să sugă noaptea prin somn, cînd o bîjbîie cu mîna la piept. Şi prîsnea începe să ţocăie gros, înghiţind cu ghiorăituri. Ea îl mai sărută o dată şi se aşază cu el pe patul vechi, pe cînd fetiţele se agaţă, care pe poale, care pe genunchi, care în cîrcă. Iar mama, de dragul lui prîsnea, le sărută şi pe ele.

